

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 17 de març del 2016.

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY i els magistrats M.I. Sr. Vincent ANIERE i M.I. Sra. Eulàlia AMAT LLARI, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- Prèvia petició de citació a judici, la representació processal de societat G., S.L.U. (G., S.L.U.) va presentar demanda en l'audiència celebrada el 12 d'abril de 2013 en la què, després de presentar els antecedents fàctics així com la fonamentació jurídica que entenia d'aplicació al cas, suplicava dictar sentència condemnant a la societat T., S.A.U. (T., S.A.U.) al pagament de 1.432,80€, més els interessos legals meritats per aquesta suma a comptar de la contesta a la demanda, així com al pagament de les costes processals ocasionades, inclosos els honoraris d'advocat, procurador i eventuais pèrits de la mateixa part.

II.- La part defenent va comparèixer a l'audiència fixada el dia 26 d'abril de 2013 contestant a la demanda, oposant l'excepció de prescripció

de l'acció i demanant, subsidiàriament, la seva desestimació i això en base a l'argumentari presentat en l'escrit d'al·legacions.

III.- L'Hble. Batlle va dictar Sentència en data 1 de setembre del 2015 estimant la demanda formulada en data 12 d'abril de 2013 per la representació de la societat G, S.L.U. (G., S.L.U.), condemnant a la societat T., S.A.U. (T., S.A.U.) a satisfer a la societat agent la quantitat de 1.432,80€, la qual es veurà augmentada amb els interessos meritats a comptar del 26 d'abril de 2013 i condemnant en costes a la part defenent d'acord amb l'establert al cinquè Fonament de Dret.

IV.- Contra l'esmentada resolució formula recurs d'apel·lació la representació processal de la societat T., S.A.U. (T., S.A.U.) i, en virtut dels arguments que exposa en les seves conclusions, demana la seva revocació, deixant sense efecte la condemna a aquesta part del pagament de la quantitat de 1.432,80 euros i de les costes processals i condemnant a l'adversa al pagament de les costes de la seva mandant, tant de primera com de segona instància, inclosos els honoraris d'advocat i procurador.

Ha actuat com a magistrat ponent la M.I. Sra. Eulàlia AMAT LLARI.

FONAMENTS DE DRET

I.- La representació processal de la societat G., S.L.U. (G., S.L.U.) va formular la demanda que dóna origen al present procediment reclamant que es condemnés a la societat T., S.A.U. (T., S.A.U.) a abonar a la seva mandant la suma de 1.432,80 euros, que resultava de tres factures emeses per ella, la número 98-289320 de data 30 d'abril del 2010, la número 98-287257 de data 31 de març del mateix any i la 98-286094 de data 28 de febrer també del 2010, com a conseqüència dels serveis que havia prestat a l'adversa.

En la seva contesta a la demanda la defenent va plantejar, en primer lloc, l'excepció de prescripció de l'acció, entenent que entre les dates en les què es van emetre els albarans corresponents a les factures reclamades i la presentació de la demanda havien transcorregut més dels tres anys que la normativa andorrana estableix com termini de prescripció per les obligacions de caràcter mercantil.

Atès que aquesta excepció no va ser estimada per la Sentència d'instància, la recurrent la torna a plantejar en aquesta alçada, però defensant que el termini comença a comptar des de la data de l'emissió de la factura i, per tant, sols ha prescrit l'obligació de pagar una d'elles.

II.- En relació a la factura número 98-286094 que va ser emesa en data 28 de febrer del 2010, argumenta la recurrent que quan es va presentar la demanda el dia 4 de març del 2013 s'havia escolat el termini de tres anys durant els quals es podia exercitar l'acció, tenint en compte que calia fixar el dies a quo en aquesta data i no pas en la del venciment de la lletra de canvi corresponent, que va tenir lloc el dia 15 d'agost del 2010, com estima la Sentència d'instància.

Per tal de donar resposta als arguments de la recurrent cal destacar que el termini de prescripció d'una acció no comença a córrer fins que el dret de crèdit esdevé exigible i l'agent té acció per reclamar el deute, fet que habitualment es produeix en la data d'emissió de la factura corresponent, però no en la dels albarans, ni menys encara en la de prestació dels serveis que han generat la factura, com ella argumenta en les seves conclusions a la instància, ja que els albarans no suposen cap reclamació de quantitat, sinó prova dels treballs realitzats. No obstant, quan, com a conseqüència de l'esmentada factura, s'emet una lletra de canvi en la què s'estableix una data de venciment del deute posterior a la d'emissió de la factura, és a partir d'aquella data quan el creditor pot exercitar l'acció de reclamació i, per tant,

és el moment a on cal establir el dies a quo com resulta de l'article 70 de la Llei Uniforme de Ginebra aplicable al Principat d'Andorra.

En el cas present la factura que consta al foli 41 de les actuacions és de data 28 de febrer del 2010, però la lletra de canvi corresponent no vencia fins el 15 d'agost del 2010 (foli 46) i si bé és veritat que al fixar a la lletra de canvi una data de venciment que superava clarament la d'emissió de la factura el creditor allargava el termini de prescripció de l'acció, també ho és que, en principi, el creditor sortia perjudicat per aquest retard en el cobrament i el deutor resultava beneficiat amb la concessió d'aquest termini en quan no podia ser compel·lit a abonar el deute fins el moment del venciment de la lletra.

III.- Pel que fa al fons de la demanda, argumenta la recurrent que no li corresponia a ella abonar l'import de la factura número 98-289320 de data 30 d'abril del 2010, ja que no va acompanyada de cap albarà i el fet de que en la lletra de canvi corresponent constés en ella com lliurat no significa que acceptés el deute, sinó que aquest s'havia d'imputar a la persona que la va acceptar, l'empresa T.P.D.A., a la qual correspon el segell que hi figura, però aquest argument no es pot acceptar.

En efecte, de l'examen de la citada factura (foli 26) es dedueix que el deutor és "T. S.A.", de la lletra de canvi emesa com a conseqüència de la mateixa (foli 27) resulta que el lliurat és aquesta societat i del document bancari en el què es constata l'impagament ressurt que la factura es va intentar cobrar al compte de "T. S.A." (foli 30). La recurrent argumenta que el segell que consta a la citada lletra és d'un altre empresa, que és la que va acceptar la lletra, però ni acredita que el segell no sigui seu, ni prova que sigui de la citada empresa, com hauria estat fàcil, ni prova que la signatura d'acceptació no fos del seu representant legal, o d'una persona depenent d'ella i, en tot cas, el lliurat és qui assumeix el deute i cal pensar que lliurat i acceptant coincideixen, perquè és al lliurat a qui correspon acceptar-la.

D'altra banda, el fet que el creditor fes arribar a "T. S.A." el document bancari en el què constava que l'efecte havia quedat impagat (foli 29 i 32), fet que la recurrent reconeix, l'obligava a negar que el deute fos seu i oposar-se al seu pagament amb els arguments corresponents i si no consta que ho fes, malgrat la recurrent reconeix que hi va haver converses sobre el pagament o impagament d'aquesta factura entre les dues empreses, s'ha de pensar que acceptava el deute, perquè cal presumir que les societats mercantils actuen amb la diligència que correspon a un comerciant, sense que sigui rellevant que l'agent trigués dos anys a presentar la demanda, sempre que ho fes abans de que prescrigués el l'acció.

Per últim, no es pot acceptar tampoc l'argument en el sentit que el pagament s'havia de fer mitjançant xec bancari, com consta a les factures aportades per l'agent, ja que l'emissió d'una lletra de canvi servia a les mateixes finalitats.

IV.- La recurrent argumenta igualment no se li pot recriminar que no presentés el llistat de tots els empleats que van treballar a l'empresa en relació a la factura número 98-287257, com demanava l'agent, ja que el Batlle d'instància va reclamar aquest llista a la CASS i no a ella (foli 106). No obstant, en la seva contesta a la demanda la defenent argumentava que els signants dels albarans corresponents a les factures no estaven identificats però, una vegada s'accepta l'existència de relacions comercials entre les parts, era ella qui havia d'aportar els corresponents llistats i sobretot les signatures dels seus empleats per acreditar que cap d'ells els havia signat, malgrat l'Hble. Batlle els sol·licités igualment a la CASS, que en tot cas podia aportar noms però no signatures. En tot cas i per proveir millor, l'Hble. Batlle va ordenar la pràctica de la prova de reconeixement de signatura i els empleats de T. Srs. F.M.B. i R.F.G.C. reconeixen en les diligències que consten als folis 246 i 248 que les firmes dels albarans números 17707 i 17716 (folis 35 i 36) en els què té el seu origen la citada factura (foli 34) són

seves, raó per la qual s'ha d'entendre que la factura número 98-287257 resulta d'uns treballs fets per l'agent en benefici de la defenent.

V.- Per últim, la recurrent argumenta que la Sentència d'instància s'ha pronunciat pel que fa a l'excepció de prescripció formulada pe ella en relació a la factura 98-286094, però no diu que el citat crèdit hagi quedat acreditat, però tampoc aquest argument es pot estimar.

En efecte, la recurrent defensa que en la Sentència d'instància no s'argumenta la raó per la qual s'estima la petició de l'agent en relació a la dita factura una vegada decideix que l'acció respecte d'ella no ha prescrit. En tot cas, argumenta que el fet que el signant de l'albarà corresponent fos el mateix que havia signat un altre referit a un altre factura que no consta que s'hagi pagat no prova que els treballs als què fa referència es fessin en favor de "T.".

No obstant, en el mateix sentit que ens hem pronunciat en relació a la factura número 98-287257, cal entendre que una vegada l'agent presenta un albarà degudament signat en conformitat de la realització dels treballs, és la demandada la que ha de provar que les signatures no es corresponen amb les de les persones que treballaven per ella en aquell moment i no ho ha fet. Aquesta facilitat probatòria perjudica a la defenent i aquesta argumenta que hauria de perjudicar també a l'agent que no aporta els albarans corresponents a les factures l'import de les quals reclama, però els albarans corresponents a la factura 98-286094 van ser aportats per l'agent en període de proves (folis 69 i 70) i, pel que fa a la factura número 98-289320, si bé és veritat que no va acompanyada dels albarans corresponents consten a les actuacions altres dades que acrediten la seva exigibilitat, com hem posat de relleu.

VI.- En desestimar-se el recurs procedeix imposar les costes d'aquesta alçada a la part recurrent de conformitat amb allò que disposa el Codi 7,51,5.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

DESESTIMAR el recurs d'apel·lació interposat per la representació processal de la societat T., S.A.U. (T., S.A.U.) contra la Sentència dictada per l'Hble. Batlle en data 1 de setembre del 2015, que CONFIRMEM ÍNTEGRAMENT, imposant les costes d'aquesta alçada a la part recurrent.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-